

vreugde is meer dan eens te wijten aan het werk zelf, dat moet worden verricht. Dat dit op de ziel der jeugd terugwerkt, zal ons niet verwonderen. We spreken daarom terecht van geestdoodenden arbeid. Daarbij is oogenblikkelijk het gevaar, dat het te weinig hier elders 'n teveel wordt. De jeugd zoekt nivelleering. Ze gaat zich overdreven wijden aan andere dingen, soms zeer goede dingen, slaat daardoor uit het zoo broodnodige evenwicht en ontwikkelt zich in de verkeerde richting.

Doch al ben ik geneigd op de bovengestelde vraag bevestigend te antwoorden, toch mag de moderne jeugd geen modelijden met zich zelf krijgen.

Vraagt ge of ze meer kennis hebben dan de ouderen, dan is de tegenvalser wel eens heel groot. De veelheid werkt de oppervlakkigheid in de hand.

Hierboven heb ik gezegd, dat er veel van de jeugd geveerd wordt, dat wil echter nog niet zeggen, dat de jeugd nu altoos zooveel geeft. Integendeel, velen maken er maar iets van. Ze vinden het wel gauw goed. Ze maken zich er niet druk over.

Van deze zijde bezien, zou ik onze moderne jeugd tot sterke arbeidsintentie willen aansporen. Zij moeten het gevaar der oppervlakkigheid ontlopen, door uit het vele, dat geëischt wordt en dat ze moeten verrichten, datgene te kiezen, wat hun bijzonder interesseert en zich daarop met al hun kracht toe te leggen.

Daarbij komt, dat de moderne jeugd, wat den arbeid betreft, zeer veel op ons, ouderen, vóór heeft.

De wetenschap van het menschelek zieleleven, die in de laatste jaren vooruitgevoelen is, geeft haar praktische toepassing in de vaststelling der beroepskeuze voor jonge menschen.

Het is levens- en genothedervend voor een jong mensch te moeten worden, wat hij niet is. De psychotechniek (al moeten we ons wachten voor alle overdrijving) tracht hierin tegemoet te komen. Op het bureau voor beroepskeuze is men thuis in de eischen, die de verschillende terreinen van het moderne leven stellen en onderzoekt men den rijpenden jongen en het opwassende meisje psychisch.

Met tamelijk groote zekerheid is thans vast te stellen, dat een bepaald beroep voor dien bepaalden jongen het beroep moet zijn. Althans is uit te maken, in welke richting deze bepaalde menscheleke ziel door God met gaven versierd is. En juist in dagen, waarin de veelheid der bedrijven en beroepen de keuze vermoelijken voor den jongen mensch, juist in dagen, waarin velen ook hensch niet weten wat ze worden willen, is deze door God gegeven weg te kunnen bewandelen een zegen.

Alzoo is het terrein van den arbeid voor de moderne jeugd wel een moeilijk terrein, maar heeft God ook juist in deze dagen wegen geopend voor de jonge menschen, die wij vroeger ontbeerd hebben en waardoor zeker ook velen voor het maatschappelijk leven mislukt zijn.

De arbeidsvreugde zal, zoo die wordt aangevretten door de vermechaniseering van den arbeid, weer kunnen terugkeeren in de zekerheid, dat jonge menschen graag en van harte zijn wat ze zijn, omdat hun jonge ziel op de gekozen arbeidssfeer is aangelegd.

P. Ch. VAN DER VLIET.

Zij kunnen Jezus in vele dingen aannemen, in bijna alles Hem waardeeren; maar als Koning, — dat gaat niet. In dat ééne moeten zij Hem afwijzen. Kunnen ze dan een Koning nemen zonder gedachte of heerlijkheid? Een Koning zonder zwaard? Zullen ze met dezen Koning, die door het vleesch ten spot aangekleed is, tegen heel de wereld het kunnen opnemen? Maar dan zou immers alle vleeschelijke kracht moeten verloochend worden, alle heerlijkheid des vleesches weggeworpen? Dan zou Israël eerst moeten willen ondergaan. Dan zou het vleesch eerst den dood van het vleesch moeten kiezen. En dat kan niet. Laat ons daarom billijk zijn. Nu Pilatus het zóó zet: Ziet, uw Koning! — nu kunnen de Joden Jezus niet anders dan verwerpen.

„Neem weg! Kruis hem!”

En zoudt gij, o mensch, meenen, dat gij Jezus wel als Koning kondet aannemen? Gij die óók vleesch zijt?

Zoudt gij, Christen, meenen, dat — wanneer gij daar op het plein voor Pilatus' rechthuis gestaan hadt — gij anders zoudt geroepen hebben dan de Jood?

Vergis u niet.

Gelijk de stadhouder de zaak, onder de leiding van Gods voorzienige hand, stelt, zoo staat die zaak nog immer. Jezus wordt nog altijd voor het oog der wereldmenigte gezet, zonder begeerlijkheid voor het vleesch, met niets dat den natuurlijke mensch aantrekt, — en dan wordt van Godswege geroepen: „Ziet, uw Koning!”

En daarover struikelt het vleesch.

Want dat Koningschap vraagt teveel; het vraagt méér dan de mensch geven kan.

Het vraagt, dat men zijn leven verlieze. Het vraagt, dat het vleesch gedood worde, met zijn plannen en lusten en steunels. En dat kan het vleesch nooit zelf willen. Het kan zich aan deze wet Gods niet onderwerpen. De mensch kan Christus in vele opzichten aannemen. O, Jezus is zoo bruikbaar. Het vleesch weet zooveel van Hem te maken. Maar Hij moet geen Koning willen zijn. De Heere kan veel van mij vragen, en ik wil dan veel voor Hem doen, — maar dit ééne moet Hij mij laten: Ik wil zálf Koning zijn; ik wil in mijn hart zelf op den troon zitten. Ik wil veel, bijna alles in Jezus zien; maar als God zegt: „Ziet, uw Koning!” — dan flinkt mijn oog, dan komt de vijandschap op, en hernieuwt zich de kreet: „Neem weg, wij hebben geen Koning dan onszelfen!”

Wat wordt hier nodig, — almachtige herscheping

Wat wordt hier nodig, — de dood van den ouden mensch.

Wat wordt hier nodig, — wedergeboorte.

Beproeve ieder zich hier. Want wij misleiden onszelfen zoo gemakkelijk. Wij meenen zoo licht, dat wij den Heere Jezus wel aannemen, — den vriendelijken, lieven Heiland, — en dat wij op Hem hopen, en dat Zijn Naam ons zoet is; terwijl wij heimelijk in ons binnenste zelf koning blijven.

Legge elk zijn hart eens voor dit woord: „Ziet uw Koning!” — en luistere dan ieder scherp toe naar wat dat hart daarvan te zeggen heeft.

En dan blijft er slechts één weg over. Altijd dezelfde. En al méér de eenige. Deze weg: „Ziet, uw Koning!” Hij is de Koning, die alléén Zich-zelfen Koning maken kan. Die koninklijk ons hart, ons leven kan omzetten. En Hij wil het! O, Hij wil het.

Zoo vouwen zich dan uwe handen, en zoo fluistert uw hart: Heere Jezus, ik wil niet... maar, indien gij wilt, gij kunt mij reinigen!... O Koning! Herschep mijn hart...

U.

v. A.

„Hij ziet niet in, dat men kan roepen: heel de Schrift heeft voor mij gezag, van a tot z, en tegelijkertijd door een rationalistische opvatting van bepaalde woorden het gezag der Schrift kan omverwerpen”. (Ref. VII, 171)?

En als ik nu iets dergelijks aanneem, van bepaalde leden van den Calvinistenbond — en hierbij denk ik niet alleen aan de vertegenwoordigers van de groep dr. Geelkerken — dan wil ik wel met „argumenten” overtuigd worden, maar niet het „sentiment” hooren oproepen, dat vraagt, of ik soms achterdochtig ben, en of ik wel vertrouwen schenk. Aan wie? Als het op de bedoeling aankomt, vertrouw ik ieder, tot het tegendeel blijkt. Maar ik heb van niemands bedoeling ook maar iets kwaads gezegd, en heb daarmee ook niets te maken.

2. Er is gezegd: wie niet dezen kant uit wil, die maakt alle samenwerking onmogelijk, en die verkorkelt alles.

Maar ik ontken de juistheid van die bewering.

Als het nu zoo wezenlijk waar is, dat in de groep, die aan de geschiedenis van dr. Geelkerken verbonden is, van die „beslist Gereformeerden zijn”, die „kerkrechtelijk bezwaard” zijn, of om persoonlijke sympathie zich de „herstelling” van een „verband” laten suggereeren, maar die overigens pur sang gereformeerd zijn, — welnu, wat ter wereld houdt die menschen dan tegen, mee te doen aan een niet-kerkelijke actie, die zegt: wij aanvaarden de drie formulieren, wij spreken uit, dat deze gehandhaafd zijn tegen een in 1926 opgekomen richting, — maar laten kerkrechtelijke vragen buiten beschouwing? Dan kunnen al die ras-echte gereformeerden, die dan in het „hersteld verband” verdwaald heeten, van ganscher harte meedoen. Maar dan worden de anderen geweerd, niet door mij, maar door de waarheid. Wat weerhoudt dan hervormden, die in hun denken gereformeerd zijn, en Assen gelijk geven, wat weerhoudt dan christelijk-gereformeerden, die hun misverstanden nu eens het crediet opzeggen?

3. Er is gezegd: maar wij gaan meten met twee maten. In het buitenland noemen wij zoo veel menschen Calvinist, die nog een heel graadje erger afwijken dan van dr. Geelkerken c.s. tot nu toe gebleken is; en waarom zouden wij dan hier in Nederland zoo „eng” zijn, waar het een niet-kerkelijke actie betreft?

Ik acht het een kwestie van plicht, aan dit argument volle aandacht te geven, omdat het handhaaft — wat ik niet betwist heb — de goede bedoeling van de oprichters van den Bond. Om zoo duidelijk mogelijk te zijn, wil ik hier graag de zienswijze van één der bestuursleden zelf doen spreken. Omdat ik evenwel een door hem over deze kwestie geschreven brief niet wil citeeren, zonder uitdrukkelijk verlof, wil ik liever ditmaal afbreken, en dan volgende week het slot geven. Ik weet het — dit wijkt af van mijn eerste plan, maar het is beter, en ik kreeg bedoelden brief eerst dezer dagen in handen. (Slot volgt.)

Iets over het Gereformeerd karakter der Lijdensprediking.

III. (Slot.)

Daarom willen wij, alleen om te herinneren aan onzen gereformeerden schat, er op wijzen, dat in de gereformeerde prediking over den lijdenden Christus, telkens weer nieuwe diepten zijn te openen, wanneer men met de volgende dingen — waaraan veel andere nog zijn toe te voegen — rekening houdt.

1. In het gansche lijdensverhaal is God, die Zich in en door Christus openbaart, het eenige onderwerp. Al het andere is aan Hem ondergeschikt. Liever late men een perikoop van het lijdensbericht onbesproken, zolang men het verband tusschen dit centrum der belijdenis en het bepaalde deel, waarover men preeken wil, nog niet meent gevonden te hebben, dan dat men ook maar één preek geeft, die op dit punt de profetie uitruilt voor een verkondiging van vrome ideeën, die men even goed vastknoopen kan aan andere bijbelplaatsen, of — wij zeggen het expres heel scherp — of aan profane litteratuur, al of niet religieus aangekleed.

2. In Christus' lijden blijve men erkennen de éénheid van de menscheleke en de goddelijke natuur. De gansche Christus is in Zijn lijden zuiver mensch, rechtvaardig mensch, waarachtig God. Het verband tusschen de twee naturen van Christus, haar onderlinge samenhang, en aarakening, en gemeenschap, behoort tot de diepste mysteriën, waarover de kerk ooit gedacht heeft. Ze zal er ook nooit over uitgedacht raken. Maar, liever niet gepreekt over het lijden, dan dat men althans niet zóóeken zou naar de éénheid van den ganschen Christus in al Zijn werk.

3. Tusschen het „moment”, en den „tijd” in Christus' werk erkenne men een hooge eenheid. De aoristus (de punt-handeling) en de imperfecta (de lijn-handelingen) zijn bij Hem één. En alles is bij Hem een praesens: Jezus Christus doet nog altijd één en hetzelfde ding, ook nu nog, in Zijn verhooging. Al zijn handelingen zijn op elk bepaald oogenblik volkomen harmonisch verbonden met heel den doorlopenden arbeid van Zijn leven op aarde

UIT DE SCHRIFT

Uw Koning.

En Pilatus ziede tot de Joden: Ziet, uw Koning! Maar zij riepen: Neem weg, neem weg, Kruis hem.

Joh. 19, 14, 15.

Neen, laat ons niet onbillijk zijn tegenover de Joden.

Zij kunnen niet anders. Zooals Pilatus de keuze hier stelt, is het hun onmogelijk Jezus' vrijlating te vragen. Want Hij zal dan vrijgelaten worden als hun Koning.

Zóó heeft de stadhouder Hem daar ten aanschouwe van de volksmenigte gesteld. Niet maar als een deerniswaardig mensch; allicht zouden Jeruzalems vrouwen dan nog haar slem ten Zijnen gunste verheven hebben. Doch als de Koning der Joden staat Hij daar. „Ziet, uw Koning!” „Zal ik uwen Koning kruisigen?” En in die hoedanigheid moet het volk Hem nu aannemen of verwerpen.

Daarom, Israël kan niet anders roepen dan: Neem weg, neem weg, kruis hem!

KERKELUK LEVEN

Over den Bond van „Gereformeerden (Calvinisten)”. IV.

Met enkele opmerkingen wil ik mijn bespreking thans besluiten (er komt — zie onder — nog één artikel na dit).

1. Er is gezegd: laat men „vertrouwen” schenken aan de Bestuurders des Bonds. Dit is althans door één van hen voor een deel van hen gevraagd. Afgedacht daarvan, dat gelijk vertrouwen in het algemeen ook door de bezwaarden kan worden verlangd, zou ik willen zeggen: hier staat de kwestie van vertrouwen geheel en al buiten. „Vertrouwen”, — dat wil ik vragen, en geven, wanneer er gehandeld wordt over dingen, die het diepe hart raken, waar ik een ander niet in mongen kan of mag. Maar wat heeft de vraag, of een bepaalde groep van menschen de drie formulieren van eenigheid aanvaardt, met vertrouwen te maken? Het is zuiver een kwestie van nuchterheid en logica. Moest soms prof. Haitjema zich ook beklagen over „wantrouwen”, toen prof. Hepp van hem schreef: